

*Kes on aga kummargil vaadanud vabaduse
täiuslikku seadusse ja sellesse ka jääb,
ei ole unustav kuulaja, vaid tegude tegija -
see on õnnis oma tegemises. Jk. 1:25*

Kuulata, tähele panna ja mõista on suur tarkus. Sageli tunneme puudust mõistvast kuulajast. Häáli ja kuulutajaid on meie ajal palju. Kuid kes kuuleb ja mõistab mind, kellel on aega kuulata ning tegutseda. Apostel kiidab õndsaks inimest, kes on oma hinge ja südamelalandanud Issanda ette, kes on leidnud armastuse käsu vabastava hea väe ning püüab selles elada. Jumalateenistused, sakramendid, talitused, kiriklikud üritused on vabaduse täiusliku seaduse välised vormid, mis oma sisult kannavad usu saladust ning kõnetavad sügavalt kuuljat. Iga ristitud ja kogudusse astunud inimene on õnnis, kui ta ei unusta oma kutsujat - Jeesust Kristust.

Üllar Salumets

EELK Urvaste Püha Urbanuse Koguduse Infoleht Nr 17

Detsember 2015

Jumalateenistused

*** 20. detsembril,
Adventiaja 4. pühapäeval *Issand on lähedal*
* kell 11 Urvaste kirikus lastejumalateenistus;
* kell 16 Antsla palvemajas.

*** 24. detsembril, Jõuluõhtul
* kell 17 Urvaste kirikus,
laulab Urvaste koguduse naiskoor.

*** 25. detsembril, 1. Jõulupühal
* kell 11 Urvaste kirikus;
* kell 14 Heimtali kirikus.

*** 27. detsembril, 2. Jõulupühal
* kell 11 Urvaste pastoraadis kaunimate
jõululaulude laulmine ja esinevad viiuldajad;
* kell 16 Antsla palvemajas.

*** 31. detsembril, Vana-aastaõhtul
* kell 17 Urvaste kirikus;
* kell 23.45 Urvaste kirikus keskõine
aastavahetuse palvus.

*** 1. jaanuaril, Jeesuse nimepäeval ehk
uusaastal
* kell 11 Urvaste kirikus;
* kell 16 Antsla palvemajas.

*** 3. jaanuaril
* kell 11 Urvaste pastoraadis
kontsert-jumalateenistus;
* kell 16 Antsla palvemajas.

*** 6. jaanuaril, Kolmekuningapäeval
* kell 17 Urvaste pastoraadis.

*** 10. jaanuaril
* kell 11 Urvaste pastoraadis;
* kell 14 Heimtali kirikus.
* kell 16 Antsla palvemajas.

*** 17. jaanuaril
* kell 11 Urvaste pastoraadis;
* kell 16 Antsla palvemajas.

*Ela kannatlikult, üksnes Jumala armust.
Kui eneses näed headust,
siis Jumalat tänama pead just.
Ei millegagi või ära teenida
seda suurt armulisust -
on Looja jagand armuliselt ande,
millega sul au on Teda teenida.
Kuid inimlapsel oma koorem kanda,
ei iga päev saa selle eest premeerida.
Sa meeles pea - on Issand elu ise
ja sina oled elus kõige pisem.*

*Ma kohtan oma südamel ootvat rõõmuhelki
ja pimedamas õhtu-öös vaatlen tähetelki.
Ma imetlen - ei tea kus said nad
taevakirja tikitud.
Neis seletatud teid ja maid,
neis sõnum Lapsest saadetud.
Ma tunnen - miski saabub peagi,
ei tea veel kus, ei tea ka millal,
kuid tunnen - sellest osa saan minagi.
On aeg jõuluõnnistusel tulla...*

mai 2015

detsember 2015

Leelo Naaber

Palve

Helli Salumets

Hea Taevane Isa, tänu Sulle et tulid siia maailma meid päästma. Sinus on meie lootus ja tugevus, rahu ja rõõm. Juhi Sina meid. Õnnista meie mõtteid ja teid. Ma palun Sind oma armsate pärast: juhi ka nemad ellu, mis igavene. Sina tead meie olukorda. Aita, et meie ei kaotaks kunagi lootust, et Sa oled meie juures, kuni maailma ajastu otsani. Tänan Sind Looja, armastuse eest!

On jõudnud jõuluuue, helisegu kirikukellad ja kostku kaunid jõululaulud. Tänu Sulle, et tulid inimlapsena siia maailma. Tänumeelles tuleme Sinu kotta, kirikusse. Sinus on meie lootus ja tugevus, rahu ja rõõm. Õnnista meie mõtteid ja teid. Sina tead, mida me vajame juba enne, kui Sind palume. Kanname eestpalves Sinu ette kõik oma armsad lähedased ja ka need, kes Sind ei tunne. Juhi ka nemad ellu, mis igavene. Aita, et me ei kaotaks kunagi lootust, et Sa oled meie juures, kuni maailma ajastu otsani. Tänan Sind Looja, armastuse eest!

Gunnar Grahli jutlus tekstile Lk 12: 42-48

2. augustil 2015 Urvaste kirikus

Tõlkinud Raili Reile

Armujeesus ja rahu Jumalat meie isalt Ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt! Aamen

Kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem. (Lk.12:48b) See piiblisalm on kui kokkuvõtte tänase pühapäeva jutluse aluseks olevast evangeeliuimist. Jeesus jutustab meile ühe näidisloo.

Ühele sulasele usaldati viis tsentnerit vilja, teisele kaks ja kolmandale üks tsentner. Ja nemad peavad truude käsutäitjatena seda vara haldama. Sel kohal sooviks küsida: miks on see jaotus sedavõrd ebaõiglane. Selle kohta võib ka öelda: nii on meie maailmas. Selle loo kulg on esmalt justkui ette arvatud, meie võiksime selle kohta öelda: normaalne käitumine.

See, kellele viis tsentnerit usaldati, kahekordistas oma vara samamoodi kui see, kellele kaks tsentnerit usaldati. Me ootame ja eeldame, et ka see, kellele vaid üks tsentner usaldati, samuti oma vara kahekordistas. See lugu lõpeb sel kohal järsku ning saab uue suuna. Algab uus lugu sellest, et peremees on väga kalk ja range ning seega kartust äratav. See sulane, kellele vaid üks tsentner usaldati, tunneb kartust, sest arvab, et ta ei suuda seda vara hallata nii nagu temalt eeldatakse.

Siinkohal vaatame endasse: kui tihti tunneme ennast sellises olukorras. Meilt oodatakse miskit, mida me arvame ise mitte täita suutvat. Kui iseenesestmõistetav on selle mehe reaktsioon, kellele peremees juba algusest peale nii palju ei usaldanud. Ma soovin pigem seda kindlustada, mis olemas on enne, kui kõik kadunud on. See on ju ka truudus peremehele, kas pole?

Peremehe reaktsioon on aga üllatav või isegi ehmatavalt teistsugune: ta kirjeldab seda sulast laisa ja kurjana ning võrdleb enda oskusi: sa tead, et ma lõikan sealt, kuhu ma külvanud pole. See tähendab, et ta rõhutab, et tema puhul on tegu mehega, kelle edu on tema poolel ning ta eeldab sama ka oma sulaselt.

Armas kogudus, siiani on see Jeesuse näidisloogu lugu, mille lõpus me kindlasti õudust tunneme ning loo põhjal võime öelda, et selle peremehe juures ei sooviks me küll sulased olla. Aga nii lihtne see paraku ei ole: siin on tegu taevariigiga, niisiis kõike seda arvestades on lihtne öelda, et see lugu pole minu jaoks, kuid see pole võimalik.

Samas arvan ma ka, et me teeme vea kui me end selle loo läbi hirmu tundma paneme. Ma ei usu, et Jeesus seda soovib. Ta soovib meile palju rohkemat öelda: mure ja hirmu ning meid ootavate ülesannete ja probleemide ees pead liiva sisse peita pole lahendus. See

teeb asja aina hullemaks või kui seda selle looga öelda, sellest saab nutt ja hammaste krigistamine. Ühesõnaga, võime sellest taevariigis toimuvast loost paralleele tõmmata: Jumal andestab meile, kui me oma püüdlustes vea teeme. Jumal näeb meid, inimesi, kes me sulased oleme truude peremeestena, kes me maal tegutseda ja valitseda võime. Ja teisalt: Jumal võtab meilt kohustuse üle pingutada, kuid igauks on nõutud oma kohal selles maailmas.

Laskem mul selle kohta kaks näidet jutustada. Paljud Paderbornis ning selle läheduses olevate evangeelsete kirikute pastorid on psüühiliselt haiged. Nad kannatavad *burn out*´i all, nagu seda tänapäeval nimetatakse. See tähendab, et nad ei saa neile pandud tökohustustega hakkama. Sellel on palju põhjuseid: kogudusi liidetakse aina suuremateks üksusteks, umbes 3000 inimese eest peab pastor hoolitsema. Lisaks on pastoril palju ülesandeid vanadekodudes ning haiglates, mille jaoks olid varem eraldi pastorid. Neil on ka ülesandeid koolides.

Aga ma usun, et see pole kõik. See on meile kui pastoritele oluline, kuid ka meile kõigile kogudusena, et me teaksime: me oleme suurte ülesannete eest, kuid me ei ole üksi, sest meil on Jeesuse lubadus: me lähen teiega, ma saadan teid teie töös ja teie elus, kõigil teie teedel. Teie elu lõpuni ning peale seda.

Ärgem unustagem: meie näidisloos on tegu taevariigiga. See taevariik, mis meie all algas ning valmis saab, tõuseb kord au sisse.

Teiseks: ka teie kirikuõpetaja Üllar Salumetsal on järgmiseks neljaks aastaks praostina uued väljakutsed. See tähendab talle uusi ülesandeid, kuid ka teie kogudusena on olukord uus. See on väljakutse, millele teie üheskoos vastu astute, toetudes tänasele jutustusetekstile.

Ma soovin meile kõigile täna meenutada, et Jumal ise on see, kes lisaks tahtele ka saavutusi kingib.

Ka meie partnerlus Urvaste ja Paderborni vahel pakub ikka ja jälle uusi väljakutseid, läbikäimist tihedamaks muuta ning teineteist külastada ja oma vaateid usust ja elust vahetada. On sama tähtis võita uusi inimesi meie evangeelse partnerluse tarvis üle riigipiiride ja keelebarjääride. Seda ühist lugu peaksime me tema võimalikult kõikide fasettidega tundma ja teadma. Tuleviku kujundamine on meie vastutus usus kolmainu Jumala ees, see on väljakutse, mille ees me oleme, et me täidaksime meile pandud usalduse.

Usaldagem, et meie Jumal on Jumal, kes lõikab sealt, kuhu ta ei külvanud.

Aamen.

Urvaste koguduse juhtorganite tööst

Urvaste koguduse juhatuse koosolekul 15. veebruaril 2015 koostati eelarve, mis esitati koguduse nõukogule kinnitamiseks. Kuna 2014. aasta eelarve kulud ületasid tulused, siis vaadati üle maksumäärad. Kalmistulõiv on nüüd 10 eurot, kiriku matusteks kasutamine liikmeannetuse viimase 3 aasta jooksul tasuta, mitteliikmele 50 eurot. Otsustati toetada ajalehte Eesti Kirik, astuda MTÜ Võrumaa Partnerluskogu liikmeks, toetada õpetajat prillide ostmisel ja organisti piiblikursusel osalemisel. Arutati ka kiriku katuse olukorda, Urvaste pastoraadi teise korruse väljehitamist, jäätmeveo korraldamist, õhksoojuspumba paigaldamist Urvaste pastoraati.

23. veebruaril toimus revisjonikomisjoni koosolek, päevakorras oli majandustegevuse ja dokumentide kontrollimine ning eelarve hinnangu andmine. Tehti ettepanek korrastada väikevahendite arvestust ja sulgeda üks liigne Swedbanki arveldusarve. Jäädi rahule 2014. aasta kulude ja tulude aruandega. 15. märtsil võttis nõukogu vastu koguduse 2015. aasta eelarve. Koguduse eelarve võimaldab maksta palgad ja tasuda hoonete ülalpidamiskulud, kuid investeringuteks raha puudub. Lisaraha saamiseks tuleb kirjutada projekte.

Urvaste koguduse nõukogu.

Urvaste kalmistust

Urvastesse on maetud juba kiriku rajamisest alates, võib-olla juba ka enne seda. Praegune surnuaed on rajatud 1772, sest vene keisri Katariina ukaasiga ei lubatud enam - hügieenilistel põhjustel - kiriku ümber matta ja kalmistud pidi kirikutest 150-200 meetrit eemale rajama. Liivimaal kontrolliti selle seaduse täitmist rangelt kuid Eestimaal ei pööratud sellele nii suurt tähelepanu. Seetõttu paiknevad Põhja-Eestis paljud väga vanad kalmistud ümber kiriku, endise Liivimaa territooriumil selline tava aga praktiliselt puudub.

Põhiline osa lahkunutest on Urvaste kalmistule maetud kirstus. Viimastel aastatel on kasvanud urnimatuste osakaal, kuid tuhk on puistatud ka kalmistule või Uhtjärve. Hetkel puudub Urvaste kalmistul tuhapuiste ala ja kolumbaarium urnide hoidmiseks.

Surnuaia haldamisel ja hooldamisel on seadusandlikuks aluseks Urvaste koguduse surnuaia kasutamise eeskiri (11.08.1998).

Nüüdseks on Riigikogus vastu võetud ka kalmistuseadus (23.02.2011) ja kogudusel seisab ees kalmistu eeskirjade kooskõlla viimine kalmistuseadusega.

Kalmistu haldamisel on kaks poolt: juriidiline-majanduslik pool ja heakord. Heade sisekorraeeskirjade ja vastastikuse mõistmisega kalmistukülastajatega on võimalik luua majanduslik baas, mis omakorda väljendub erinevate teenuste saamises ja heakorras.

Kust tuleb kalmistumajandamiseks raha?

Selleks on kolm allikat: omavalitsus, platsi omanikud ja koguduse eelarve. Kõik, mis jääb puudu omavalitsuse ja platiomanike toetusest, kulub koguduse oma eelarvest. Kalmistukuludeks on kalmistuvahi palk, prügiveoteenus, muud majandamiskulud (kütus, liiv, vesi, tellitavad tööd, kantsleikulud).

Heakorras osas on mure prügi ja hooldamata haudade pärast.

Urvaste kalmistu statistika:
2014.aastal maeti 33 inimest,
2013.aastal 27 inimest.
Registreeritud platse on kokku 870.

Urvaste koguduse juhatus kuulutab välja ideekonkursi Urvaste kalmistu kõrvalväravate projektiks. Ideed võib esitada paberil või elektrooniliselt aadressile Kirikuküla, Urvaste vald, Võrumaa, 66512 või urvaste@eelk.ee. Tähtaeg 1. veebruar 2016.

Koguduse filiaalid Antslas ja Heimtalis

Urvaste koguduses toimuvad jumalateenistused lisaks Urvaste kirikule ka Heimtali kirikus ja Antsla palvemajas.

Heimtali kirikus toimub jumalateenistus iga kuu teisel pühapäeval algusega kell 14. Jumalateenistuse läbiviimiseks teeb ettevalmistused kirikuvanem Peeter Animägi, kelle kõrvale on alates 2014. aasta jõuludest ametisse seatud kirikuvanem Vaido Ermel.

Heimtali abikirik on kogudusele kuuluv kinnisvara, mis nõuab hoolitsust ja järelevalvet. Kogudusele on suureks abiks kirikuvanemate ohvrimeelsus ja abi, mida nad ühiskondlikus korras teevad. Kirikuliste annetuste ja Sõmerpalu vallavolikogu toetuse ning perekond Chollet abiga on seda kõike suudetud hästi hallata. Heimtali kirik on koht, kuhu inimesed kogunevad jumalateenistusele korra kuus, seal võib leida rahu hingele, saada uut lootust ning Jumala õnnistusega teele minna. Kirik on avatud kõigile, kes soovivad ristida lapsi või ennast, astuda Urvaste koguduse liikmeks, saada osa armulaua sakramendist, abielu registreerida ja laulatada ning viimaks ka oma lähedasi lahkunuid viimsele teele saata või neid mälestada, panna põlema palveküünlal või anda hoiule oma lähedase urn.

Jõuludeks valmib tunnustatud vaibakunstnikul Anu Rual Heimtali kiriku tarvis vaip.

Lühidalt

*** Koguduse liige Juhani Kullervo Tamminen on lõpetanud EELK Usuteaduse Instituudis kristliku kultuuril magistriõppe ja talle on antud usuteaduse magistriraad 19.06.2015. Magistritööna koostas ta uurimuse „Tagasi Urvastesse - Harri Mõtsniku Urvaste periood 1981-1984”, juhendaja Dr Riho Saard.

*** Antsla Gümnaasiumi õpilane Maris Abel on teinud uurimistöö „Urvaste kalmistu kultuuripärand”, juhendaja Liivia Rebane.

*** EELK Peapiiskop Urmas Viilma kirjutab 2016.aasta kalendri eessõnas:

2016. aasta juhtmõte: „Võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus on meid vastu võtnud Jumala kirkuseks”(Rm.15,7) kutsub meid usklikena Kristuse eeskujule järgnema ka olukorras, kus Kristuse kiriku sees mõistame ja näeme mitmeid asju erinevalt. Üksteise vastuvõtmist vajame ka oma kiriku sees, kus kohtame

Antsla palvemajas toimuvad palvetunnid igal pühapäeval kell 16. Palvetunniks kütab ruumi soojaks naaber Ellen Kannimäe. Mõned aastad tagasi paigaldati palveruumi elektriline puhur, sellest on suur kasu lisasoojuse saamiseks külmadel kuudel. Nüüd toimuvad palvetunnid talvisel ajal soojas ruumis. Eelmisel aastal kinkis Tartu Pauluse kirik Antsla palvemajale oma vanad seljatoega toolid.

31. mail tähistati pidulikult Antsla palvemaja 90. aastapäev, külas oli piiskop Joel Luhamets.

Antsla palvemajas on teised ruumid antud rendile tingimusega, et maja ümbruse eest hoolitsetakse ja palveruum kätatakse. Palveruumi korrasoleku eest on hoolitsenud Evi Tiisler, kelle isa oli üle 50 aasta palvemaja vanem. Igal palvetunnil juba üle 20 aasta saadab koguduse laulu harmooniumil Leelo Naaber, kes vahel laulab ka omatehtud laule ja esitab oma luuletusi. Urvaste kogudusele on Antsla palvemaja kui Jumala kingitus, sest need, kellel on Urvastesse raske saada, võivad pühapäeviti tulla palvelasse Soo tn 9, kus teenib Urvaste koguduse õpetaja.

Apostel Paulus on kirjutanud: Seal, kus on Issanda Vaim, on vabadus. 2Kr.3:17

erineva vagaduse, vaimuannete ja talentidega usukaaslasi.

*** Urvaste koguduses on 2015. aastal ristitud 63 ja leeritud 35 inimest, laulatatud 8 paari ja maetud 73 inimest.

*** Pastoraadis on müügil puusärgid, ristid ja hauaplaadid. Laenutame ka invaabivahendeid.

*** Annetused, liikmemaksud ja kalmistuplatsti tasud võib teha pangalaekandega SEB a/a EE981010402011463004, saaja EELK Urvaste kogudus või Swedbank a/a EE062200221010554707 saaja EELK Urvaste Püha Urbanuse kogudus.

*** Koguduse õpetaja Üllar Salumetsa tel 511 8271. Organisti Erma Kallaste tel 5382 6571. Kalmistuvahi Aimar Salumetsa tel 5695 0601.

2015. aasta Urvaste koguduse kroonika

9.01. Uue-aasta oikumeeniline jumalateenistus Urvaste pastoraadis.
18.01. Koguduse esindus käis Misso oreli pühitsemisel.
4.02. Urvaste külade koosolek Urvaste pastoraadis.
10.02. Õpetaja oli külas Antsla Gümnaasiumi I klassil. Urvaste kirikut lastele tutvustava vihiku kinkimine.
22.02. Lastejumalateenistus ja lastetalvapäev Urvastes.
24.02. Iseseisvuspäeva tähistamine Urvaste kirikus koos Kaitseliidu Antsla malevaga.
9.03. Koguduse liige Salme Pommer sai 100aastaseks.
11.04. Õpetaja pidas jumalateenistuse Kanepi kirikus.
25.04. Urvaste kiriku ja pargi koristustalgud.
29.04. Kohtumisõhtu Vaabina raamatukogus.
30.04. EELK Võru praostkonna sinod Rāpinas. Praostiks valiti Üllar Salumets.

10.05. Urvaste kirikus leeripüha.

10.05. Heimtali kirikus esins Sulbi naisansambel Helin.
31.05. Antsla palvemaja 90. aastapäeva tähistamine, külas oli **Piiskop Joel Luhamets**. See oli tema esimene ametiaja külaskäik.
25.-27. 06. Võru praostkonna lastelaager Urvastes.
30.06. Õpetaja lõpetas Eesti Jalgpalli Liidu treeneri C-litsentsi kursuse Tartus.
3.-5. 07. Osavõtt EELK laulupäevast Tartus.

5.07. Urvaste kirikus hõbeleeripüha.

12. 07. Heimtali kirikus toimus iga-aastane traditsiooniline jumalateenistus koos pikniku ja õnneloosiga.
24.07. Kriisade III orelifestivali raames toimus kontsert Urvaste kirikus.
2. 08. Urvaste kirikus ja Antsla palvemajas jutlustas Gunnar Grahl.
8.08. Järveres suguvõsa lipu pühitsemine.
9.09. Friedrich ja Aino Külaotsa 70. pulma-aastapäev.
20.08. Sõera lahingupaigal mälestuskivi pühitsemine.
21.08. Urvaste kirikus toimus Akzo-Nobel heategevuskontsert.

27.08. Praosti ja abipraosti ametisse pühitsemine Urvaste kirikus.

30.08. Laste kooliteele õnnistamine Urvaste kirikus.
12.09. Antsla Gümnaasiumi juubeli jumalateenistus Urvaste kirikus.
13.09. Marie Heibergi 125. sünniaastapäeva tähistamine pargis ja matk sünnikohale.
24.09. Sõmerpalu koolis toimus kolm usuõpetuse tundi.
27.09. Urvaste kirikus laulis jumalateenistusel Kalju Õllek.
29.09. Mihklipäeval oli PRIA kontroll Urvastes.
30.09. Uue-Antsla kultuurimajas MTÜde ümarlaud.
3.10. Sarapuu suguvõsa Urvaste kirikus.
17.10. Kuldre kooli juubeli jumalateenistus.
28.10. Tallinnast SEB laost toodi kogudusele uus seif.
2. 11. Hingedepäeva tähistamine Osula, Antsla ja Urvaste kalmistul.
5.11. Praostkonna nõukogu Võrus. Praostkonna muusikasekretäriks valiti Ara Bander.
9.11. Võrus toimus Kaitseministeeriumi teabepäev pagulaste teemal.
24.11. Kirikukogu Tallinnas.
29.11. Antsla kesklinnas toimus 1. adventipühapäeval kell 17 kihelkonna adventirahu väljakuulutamine.
30.11. Kuldre koolis adventiaja avamine. Kell 9.15 Heimtali kirikus Osula ja Sõmerpalu kooli adventijumalateenistus. Kell 10.30 MTÜ Meiela külastamine Võrus. Kell 16 Urvaste koolis adventisoo.

SA Ajaleht Eesti Kirik 2016. aasta Eestimaa kirikud kalendris on pildid EELK Võru praostkonna pühakodadest.

